C/2025/4418

29.8.2025

Yttrande från Europeiska regionkommittén

Marknadsregler och stödåtgärder inom vinsektorn

(C/2025/4418)

Huvudföredragande:	Roberto CIAMBETTI (IT–ECR), ledamot, regionfullmäktige, Venetien
Referensdokument:	Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordningarna (EU) nr 1308/2013, (EU) 2021/2115 och (EU) nr 251/2014 vad gäller vissa marknadsregler och sektorsspecifika stödåtgärder i vinsektorn och för aromatiserade vinprodukter COM(2025) 137 final

I. ÄNDRINGSREKOMMENDATIONER

Ändringsrekommendation 1

Förslag till förordning

Skäl 15a (nytt)

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	(15a) Medlemsstaterna har rätt att i sina strategiska planer välja interventioner för grön skörd inom vinsektorn. Med tanke på situationen inom vinsektorn och den strukturella krisen i vissa regioner och medlemsstater är det lämpligt att även ge medlemsstaterna möjlighet att inkludera röjning och destillation som frivilliga krisåtgärder. Detta alternativ kommer att ge en gemensam ram, förhindra snedvridning av konkurrensen och säkerställa lika villkor.

Ändringsrekommendation 2

Förslag till förordning

Skäl 15b (nytt)

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	Vinsektorn är starkt beroende av arbetskraft som anlitas under korta perioder. I linje med de bestämmelser om sociala grundvillkor som införts i den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP) 2023–2027 bör medlemsstaterna uppmuntras att övervaka efterlevnaden av säkerhetsnormer och arbetsvillkor som är inkluderande och lämpliga, även i ekonomiskt hänseende, inom både vinodling och bearbetning.

Ändringsrekommendation 3

Förslag till förordning

Skäl 22

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
För anpassning till marknadstendenser och utnyttjande av effektiva marknadsmöjligheter bör den maximala varaktigheten för stödet till främjande åtgärder och kommunikationsåtgärder som genomförs i tredjeländer i samband med konsolideringen av avsättningsmöjligheter på marknaden förlängas från tre till fem år.	För anpassning till marknadstendenser och utnyttjande av effektiva marknadsmöjligheter bör den maximala varaktigheten för stödet till främjande åtgärder och kommunikationsåtgärder som genomförs i tredjeländer i samband med konsolideringen av avsättningsmöjligheter på marknaden förlängas från tre till fem år***, samtidigt som det ges möjlighet att förlänga dessa åtgärder med ytterligare fem år i syfte att konsolidera avsättningsmöjligheterna. När man överväger främjande åtgärder och kommunikationsåtgärder som riktar sig till tredjeländer är det relevant att skilja mellan de olika marknaderna inom samma land.***

Ändringsrekommendation 4

Förslag till förordning

Skäl 24

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
För att ytterligare stödja producenterna när det gäller begränsning av och anpassning till klimatförändringarna är det lämpligt att föreskriva en möjlighet för medlemsstaterna att höja den högsta nivån av ekonomiskt stöd från unionen för investeringar som har detta mål med upp till 80 % av de stödberättigande investeringskostnaderna.	För att ytterligare stödja producenterna när det gäller begränsning av och anpassning till klimatförändringarna är det lämpligt att föreskriva en möjlighet för medlemsstaterna att höja den högsta nivån av ekonomiskt stöd från unionen för investeringar ***samt för omstrukturering och omställning av vinodlingar*** som har detta mål med upp till 80 % av de stödberättigande investeringskostnaderna. ***Stödet bör också prioritera agroekologiska metoder och diversifieringsstrategier som bidrar till långsiktig resiliens, såsom exempelvis koldioxidbindning i mark, blandad vegetabilieproduktion, återanvändning av vatten och torktåliga växtsorter, särskilt i regioner i Medelhavsområdet och i de yttersta randområdena.***

Ändringsrekommendation 5

Förslag till förordning

Artikel 1.1

Artikel 62.3, stycke 2a (nytt)

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	I fall av force majeure och exceptionella omständigheter som fastställs i artikel 3.1 i förordning (EU) 2021/2116 kan giltigheten för de tillstånd som avses i punkt 1 och som beviljats i enlighet med artikel 64 förlängas upp till tolv månader efter den ursprungliga sista giltighetsdagen.

Ändringsrekommendation 6

Förslag till förordning

Artikel 1.2

Artikel 63.2, stycke 3 (nytt)

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	Medlemsstaterna får fastställa kriterier för tilldelning och förvaltning av planteringstillstånd för att undvika att vinodlingarnas areal ökar i regioner och marknadssegment där det finns risk för ett alltför stort utbud, och för att ytterligare prioritera viner med marknadsmöjligheter, i överensstämmelse med sina nationella sektorsstrategier och de krisåtgärder som godkänts för dessa arealer.

Ändringsrekommendation 7

Förslag till förordning

Artikel 1.2

Artikel 63.2, led c

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
c) begränsa utfärdandet av tillstånd för nyplantering på regional nivå för specifika arealer där nationella åtgärder eller unionsåtgärder för destillation av vin, grön skörd eller röjning har genomförts i motiverade krisfall.	c) begränsa utfärdandet av tillstånd för nyplantering på regional nivå för specifika arealer där nationella åtgärder eller unionsåtgärder för destillation av vin, grön skörd eller röjning har genomförts i motiverade krisfall. ***För att undvika otillbörlig användning av grön skörd måste tydliga, lätt tillämpbara och kontrollerbara kriterier fastställas för när druvklasar anses vara mogna.***
Vid tillämpningen av led c avses med ”grön skörd” fullständig destruktion eller borttagande av ännu omogna druvklasar, så att avkastningen från det berörda området reduceras till noll, med undantag av obärgad skörd som innebär att säljbara druvor lämnas på vinstockarna vid utgången av den normala produktionscykeln. Medlemsstater som begränsar utfärdandet av tillstånd för nyplantering på regional nivå i enlighet med första stycket b eller c får kräva att sådana tillstånd används i dessa regioner.	Vid tillämpningen av led c avses med ”grön skörd” fullständig destruktion eller borttagande av ännu omogna druvklasar, så att avkastningen från det berörda området reduceras till noll, med undantag av obärgad skörd som innebär att säljbara druvor lämnas på vinstockarna vid utgången av den normala produktionscykeln. Medlemsstater som begränsar utfärdandet av tillstånd för nyplantering på regional nivå i enlighet med första stycket b eller c får kräva att sådana tillstånd används i dessa regioner.

Ändringsrekommendation 8

Förslag till förordning

Artikel 1.3, avseende artikel 66.3, andra stycket

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
”En medlemsstat får också underställa beviljandet av de återplanteringstillstånd som avses i punkt 1 ett eller flera av följande villkor:	’En medlemsstat får också underställa beviljandet av de återplanteringstillstånd som avses i punkt 1 ett eller flera av följande villkor:
a) Tillståndet ska användas i samma geografiska område där motsvarande röjda vinstockar var belägna, om bevarandet av vinodlingen i det geografiska området är motiverat av socioekonomiska eller miljömässiga skäl.	a) Tillståndet ska användas i samma geografiska område där motsvarande röjda vinstockar var belägna, om bevarandet av vinodlingen i det geografiska området är motiverat av socioekonomiska eller miljömässiga skäl.
b) ***Endast sorter och produktionsmetoder som inte ökar den genomsnittliga avkastningen jämfört med de röjda vinstockarna eller endast traditionella sorter och produktionsmetoder i ett visst område får användas om motsvarande röjda areal var belägen i ett produktionsområde som enligt medlemsstatens bedömning påverkas av en strukturell obalans på marknaden.***	b) Tillståndet får inte användas i ett annat produktionsområde än det där den röjda arealen är belägen, om medlemsstaten har bedömt att detta andra produktionsområde påverkas av en strukturell obalans på marknaden.’
c) Tillståndet får inte användas i ett annat produktionsområde än det där den röjda arealen är belägen, om medlemsstaten har bedömt att detta andra produktionsområde påverkas av en strukturell obalans på marknaden.”	

Motivering

Vi stöder inte förslaget att bland villkoren för beviljande av återplanteringstillstånd inkludera möjligheten för medlemsstaterna att begränsa det till vissa sorter, eftersom vi anser att det är överdrivet.

Ändringsrekommendation 9

Förslag till förordning

Artikel 1.5

Artikel 119.1

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
1. Märkning och presentation av de produkter som avses i punkterna 1–11 samt punkterna 13, 15 och 16 i del II i bilaga VII och som saluförs i unionen eller är avsedda för export, ska innehålla följande obligatoriska uppgifter:	1. Märkning och presentation av de produkter som avses i punkterna 1–11 samt punkterna 13, 15 och 16 i del II i bilaga VII och som saluförs i unionen eller är avsedda för export, ska innehålla följande obligatoriska uppgifter:
a) Kategorin av vinprodukt i enlighet med bilaga VII del II. För de kategorier av vinprodukter som definieras i bilaga VII del II punkterna 1 samt 4–9, när en behandling för avalkoholisering i enlighet med bilaga	a) Kategorin av vinprodukt i enlighet med bilaga VII del II. För de kategorier av vinprodukter som definieras i bilaga VII del II punkterna 1 samt 4–9, när en behandling för avalkoholisering i enlighet med bilaga VIII del I avsnitt E

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
VIII del I avsnitt E har tillämpats på hela eller en del av produkten, ska kategorin åtföljas av	har tillämpats på hela eller en del av produkten, ska kategorin åtföljas av
i) ***termen*** 'alkoholfritt' om produktens verkliga alkoholhalt inte överstiger 0,5 volymprocent, ***åtföljt*** av uttrycket '0,0 %' om produktens verkliga alkoholhalt inte överstiger 0,05 volymprocent,	i) ***termerna 'avalkoholiserat', 'utan alkohol' eller*** 'alkoholfritt' om produktens verkliga alkoholhalt inte överstiger 0,5 volymprocent***; alternativt kan det åtföljas*** av uttrycket '0,0 %' om produktens verkliga alkoholhalt inte överstiger 0,05 volymprocent,
ii) termen ***'med låg alkoholhalt'*** om produktens verkliga alkoholhalt är över 0,5 volymprocent och ligger minst 30 % under lägsta verkliga alkoholhalt för kategorin före avalkoholisering.	ii) termen ***'delvis avalkoholiserat'*** om produktens verkliga alkoholhalt är över 0,5 volymprocent och ligger minst 30 % under lägsta verkliga alkoholhalt för kategorin före avalkoholisering.

Motivering

Termen 'med låg alkoholhalt' är otydlig om den inte används tillsammans med 'delvis avalkoholiserat'. Hänvisningen till 'minst 30 % under lägsta verkliga alkoholhalt …' är nödvändig som en rättslig referensram, eftersom en minimisänkning med en halv volymprocent annars skulle betraktas som avalkoholisering.

Ändringsrekommendation 10

Förslag till förordning

Artikel 1.7

Artikel 167.1, första stycket

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
'1. För att förbättra och stabilisera den gemensamma marknaden för vin, inbegripet de druvor, den must och de viner som vinet härrör från, får de producerande medlemsstaterna fastställa saluföringsregler för att reglera utbudet, inbegripet genom fastställande av högsta avkastning och fastställande av regler för förvaltning av lagren. Medlemsstaterna ska beakta förslag som antagits av ***producentorganisationer*** som erkänts i enlighet med ***artiklarna 152 och 154*** eller branschorganisationer som erkänts i enlighet med artiklarna 157 och 158, om dessa organisationer anses vara representativa för vinsektorn, i enlighet med artikel 164.3, i det eller de ekonomiska områden där reglerna är avsedda att tillämpas.'	'1. För att förbättra och stabilisera den gemensamma marknaden för vin, inbegripet de druvor, den must och de viner som vinet härrör från, får de producerande medlemsstaterna fastställa saluföringsregler för att reglera utbudet, inbegripet genom fastställande av högsta avkastning och fastställande av regler för förvaltning av lagren. Medlemsstaterna ska beakta förslag som antagits av ***producentgrupper*** som erkänts i enlighet med ***artikel 33 i förordning (EU) 2024/1143*** eller branschorganisationer som erkänts i enlighet med artiklarna 157 och 158, om dessa organisationer anses vara representativa för vinsektorn, i enlighet med artikel 164.3, i det eller de ekonomiska områden där reglerna är avsedda att tillämpas.'

Ändringsrekommendation 11

Förslag till förordning

Artikel 1.8

Artikel 216.1, tredje stycket

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Det stöd som avses i första stycket får inte överstiga kostnaderna för produkten, i tillämpliga fall, och för den berörda insatsen, inklusive ett incitament för en sådan insats så att krisen kan hanteras.	Det stöd som avses i första stycket får inte överstiga kostnaderna för produkten, i tillämpliga fall, och för den berörda insatsen, inklusive ett incitament för en sådan insats så att krisen kan hanteras. ***Mottagare av medel för de krisåtgärder som avses i denna punkt ska inte vara berättigade till stöd för åtgärder för grön skörd, destillation eller röjning enligt artikel 58.1 c i förordning (EU) 2021/2115 som genomförs när det gäller samma hektar.***

Ändringsrekommendation 12

Förslag till förordning

Artikel 1.9

Bilaga VII, del II, andra stycket (nytt)

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
De kategorier av vinprodukter som anges i punkterna 4 och ***7*** får ***också*** framställas genom en andra jäsning av, ***eller*** genom tillsats av koldioxid i, avalkoholiserade eller delvis avalkoholiserade viner enligt punkt 1.	De kategorier av vinprodukter som anges i ***i)*** punkterna 4***, 5*** och ***8*** får framställas genom en andra jäsning ***av avalkoholiserade eller delvis avalkoholiserade viner enligt punkt 1,*** ***ii)*** ***punkterna 7 och 9 får framställas*** genom tillsats av koldioxid i, avalkoholiserade eller delvis avalkoholiserade viner enligt punkt 1. ***iii) Det rekommenderas att genomföra en ytterligare bedömning av miljökonsekvenserna av de dubbla avalkoholiseringsprocesserna som kräver mer energi och resurser.***

Ändringsrekommendation 13

Förslag till förordning

Artikel 3.1

Bilaga VII, del II, andra stycket (nytt)

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Artikel 58.1 ska ändras på följande sätt:	Artikel 58.1 ska ändras på följande sätt:
(a) Led i ska ersättas med följande:	(a) Led i ska ersättas med följande:
’i) Åtgärder som vidtas av branschorganisationer som erkänts av medlemsstaterna i vinsektorn i enlighet med förordning (EU) nr 1308/2013 eller av	’i) Åtgärder som vidtas av branschorganisationer som erkänts av medlemsstaterna i vinsektorn i enlighet med förordning (EU) nr 1308/2013 eller av

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
producentgrupper som förvaltar skyddade ursprungsbeteckningar och skyddade geografiska beteckningar i enlighet med förordning (EU) 2024/1143* i syfte att stärka anseendet för vinodlingarna i unionen genom att främja vinturism i produktionsområdena.	producentgrupper som förvaltar skyddade ursprungsbeteckningar och skyddade geografiska beteckningar i enlighet med förordning (EU) 2024/1143* ***eller av enskilda jordbruksföretag*** i syfte att stärka anseendet för vinodlingarna i unionen genom att främja vinturism i produktionsområdena.
(b) Följande andra stycke ska införas efter första stycket: 'Vid tillämpning av första stycket a får medlemsstaterna i sina strategiska GJP-planer fastställa särskilda villkor för jordbruk, vinodling eller av annat slag så att ingen avkastningsökning sker för den vinodling som omfattas av denna interventionstyp efter omställning till andra sorter***,*** omlokalisering av vinodlingen***, återplantering av vinodlingen eller förbättring av tekniken för förvaltning av vinodlingen***.'	(b) ***Ett nytt led införs i första stycket: 'n) Frivillig röjning av vinodlingar.'***
(c) Andra stycket blir tredje stycket och ska ersättas med följande: 'Första stycket led k ska endast tillämpas på vin med skyddad ursprungsbeteckning eller skyddad geografisk beteckning och vin med uppgift om vindruvssort. Främjande åtgärder och kommunikationsåtgärder som syftar till att konsolidera avsättningsmöjligheter på marknaden ska begränsas till en period på högst fem år som inte kan förlängas, och ska endast gälla de av unionens kvalitetssystem som omfattar skyddad ursprungsbeteckning och skyddad geografisk beteckning.'	***(c)*** Följande andra stycke ska införas efter första stycket: 'Vid tillämpning av första stycket a får medlemsstaterna i sina strategiska GJP-planer fastställa särskilda villkor för jordbruk, vinodling eller av annat slag så att ingen avkastningsökning sker för den vinodling som omfattas av denna interventionstyp efter omställning till andra sorter ***eller*** omlokalisering av vinodlingen. ***Denna kontroll kan genomföras redan vid bedömningen av interventionens stödberättigande.***'
	(d) Andra stycket blir tredje stycket och ska ersättas med följande: 'Första stycket led k ska endast tillämpas på vin med skyddad ursprungsbeteckning eller skyddad geografisk beteckning och vin med uppgift om vindruvssort. Främjande åtgärder och kommunikationsåtgärder som syftar till att konsolidera avsättningsmöjligheter på marknaden ska begränsas till en period på högst fem år som inte kan förlängas, och ska endast gälla de av unionens kvalitetssystem som omfattar skyddad ursprungsbeteckning och skyddad geografisk beteckning.'

Ändringsrekommendation 14

Förslag till förordning

Artikel 3.2

Bilaga VII, del II, andra stycket (nytt)

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
(2) Artikel 59 ska ändras på följande sätt:	(2) Artikel 59 ska ändras på följande sätt:
(a) Punkt 2 ska ersättas med följande:	(a) Punkt 2 ska ersättas med följande:
'2. Det ekonomiska stödet från unionen för investeringar som avses i artikel 58.1 första stycket b får inte överstiga följande gränser:	"2. Det ekonomiska stödet från unionen för investeringar som avses i artikel 58.1 första stycket b får inte överstiga följande gränser:
a) 50 % av de stödberättigande investeringskostnaderna i mindre utvecklade regioner.	a) 50 % av de stödberättigande investeringskostnaderna i mindre utvecklade regioner.

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
b) 40 % av de stödberättigande investeringskostnaderna i andra regioner än mindre utvecklade regioner.	b) 40 % av de stödberättigande investeringskostnaderna i andra regioner än mindre utvecklade regioner.
c) 75 % av de stödberättigande investeringskostnaderna i de yttersta randområdena.	c) 75 % av de stödberättigande investeringskostnaderna i de yttersta randområdena.
d) 65 % av de stödberättigande investeringskostnaderna på de mindre Egeiska öarna. Den högsta nivå av ekonomiskt stöd från unionen som anges i första stycket får endast beviljas mikroföretag samt små och medelstora företag i den mening som avses i kommissionens rekommendation 2003/361/EG och ***producentorganisationer som erkänts i enlighet med förordning (EU) nr 1308/2013***. Det får dock beviljas alla företag i de yttersta randområdena och på de mindre Egeiska öarna. För företag som inte är producentorganisationer som erkänts i enlighet med förordning (EU) nr 1308/2013, som inte omfattas av artikel 2.1 i bilagan till rekommendation 2003/361/EG och som har färre än 750 anställda eller en årsomsättning som understiger 200 miljoner EUR ska de högsta nivåer av ekonomiskt stöd från unionen som anges i första stycket halveras. Genom undantag från första stycket får det ekonomiska stödet från unionen för investeringar som avses i artikel 58.1 första stycket b höjas till upp till 80 % av de stödberättigande investeringskostnaderna för investeringar som är kopplade till målet att bidra till begränsning av och anpassning till klimatförändringarna enligt artikel 57 b. Ekonomiskt stöd från unionen får inte beviljas företag i svårigheter i den mening som avses i kommissionens meddelande Riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av icke-finansiella företag i svårigheter.'	d) 65 % av de stödberättigande investeringskostnaderna på de mindre Egeiska öarna. Den högsta nivå av ekonomiskt stöd från unionen som anges i första stycket får endast beviljas mikroföretag samt små och medelstora företag i den mening som avses i kommissionens rekommendation 2003/361/EG och ***kooperativ och andra former av sammanslutningar***. Det får dock beviljas alla företag i de yttersta randområdena och på de mindre Egeiska öarna. För företag som inte är producentorganisationer som erkänts i enlighet med förordning (EU) nr 1308/2013, som inte omfattas av artikel 2.1 i bilagan till rekommendation 2003/361/EG och som har färre än 750 anställda eller en årsomsättning som understiger 200 miljoner EUR ska de högsta nivåer av ekonomiskt stöd från unionen som anges i första stycket halveras. Genom undantag från första stycket får det ekonomiska stödet från unionen för investeringar som avses i artikel 58.1 första stycket b höjas till upp till 80 % av de stödberättigande investeringskostnaderna för investeringar som är kopplade till målet att bidra till begränsning av och anpassning till klimatförändringarna enligt artikel 57 b. Ekonomiskt stöd från unionen får inte beviljas företag i svårigheter i den mening som avses i kommissionens meddelande Riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av icke-finansiella företag i svårigheter.'
(b) I punkt 4 ska följande stycke läggas till:	(b) I punkt 4 ska följande stycke läggas till:
'Det ekonomiska stödet från unionen för investeringar som avses i artikel 58.1 första stycket m får dock höjas till upp till 80 % av de stödberättigande investeringskostnaderna för investeringar som är kopplade till målet att bidra till begränsning av och anpassning till klimatförändringarna enligt artikel 57 b.'	'Det ekonomiska stödet från unionen för investeringar som avses i artikel 58.1 första stycket m får dock höjas till upp till 80 % av de stödberättigande investeringskostnaderna för investeringar som är kopplade till målet att bidra till begränsning av och anpassning till klimatförändringarna enligt artikel 57 b.'
(c) Punkt 6 ska ersättas med följande:	(c) Punkt 6 ska ersättas med följande:
Det ekonomiska stödet från unionen för innovation som avses i artikel 58.1 första stycket e får inte överstiga följande gränser:	Det ekonomiska stödet från unionen för innovation som avses i artikel 58.1 första stycket e får inte överstiga följande gränser:
a) 50 % av de stödberättigande investeringskostnaderna i mindre utvecklade regioner.	a) 50 % av de stödberättigande investeringskostnaderna i mindre utvecklade regioner.
b) 40 % av de stödberättigande investeringskostnaderna i andra regioner än mindre utvecklade regioner.	b) 40 % av de stödberättigande investeringskostnaderna i andra regioner än mindre utvecklade regioner.
c) 80 % av de stödberättigande investeringskostnaderna i de yttersta randområdena.	c) 80 % av de stödberättigande investeringskostnaderna i de yttersta randområdena.

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
d) 65 % av de stödberättigande investeringskostnaderna på de mindre Egeiska öarna. Den högsta nivå av ekonomiskt stöd från unionen som anges i första stycket får endast beviljas mikroföretag samt små och medelstora företag i den mening som avses i kommissionens rekommendation 2003/361/EG och producentorganisationer som erkänts i enlighet med förordning (EU) nr 1308/2013. Det får dock beviljas alla företag i de yttersta randområdena och på de mindre Egeiska öarna. För företag som inte är producentorganisationer som erkänts i enlighet med förordning (EU) nr 1308/2013, som inte omfattas av artikel 2.1 i bilagan till rekommendation 2003/361/EG och som har färre än 750 anställda eller en årsomsättning som understiger 200 miljoner EUR ska de högsta nivåer av ekonomiskt stöd från unionen som anges i första stycket halveras. Genom undantag från första stycket får det ekonomiska stödet från unionen för investeringar som avses i artikel 58.1 första stycket e höjas till upp till 80 % av de stödberättigande investeringskostnaderna för investeringar som är kopplade till målet att bidra till begränsning av och anpassning till klimatförändringarna enligt artikel 57 b. Ekonomiskt stöd från unionen får inte beviljas företag i svårigheter i den mening som avses i kommissionens meddelande Riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av icke-finansiella företag i svårigheter.'	d) 65 % av de stödberättigande investeringskostnaderna på de mindre Egeiska öarna. Den högsta nivå av ekonomiskt stöd från unionen som anges i första stycket får endast beviljas mikroföretag samt små och medelstora företag i den mening som avses i kommissionens rekommendation 2003/361/EG och producentorganisationer som erkänts i enlighet med förordning (EU) nr 1308/2013. Det får dock beviljas alla företag i de yttersta randområdena och på de mindre Egeiska öarna. För företag som inte är producentorganisationer som erkänts i enlighet med förordning (EU) nr 1308/2013, som inte omfattas av artikel 2.1 i bilagan till rekommendation 2003/361/EG och som har färre än 750 anställda eller en årsomsättning som understiger 200 miljoner EUR ska de högsta nivåer av ekonomiskt stöd från unionen som anges i första stycket halveras. Genom undantag från första stycket får det ekonomiska stödet från unionen för investeringar som avses i artikel 58.1 första stycket e höjas till upp till 80 % av de stödberättigande investeringskostnaderna för investeringar som är kopplade till målet att bidra till begränsning av och anpassning till klimatförändringarna enligt artikel 57 b. Ekonomiskt stöd från unionen får inte beviljas företag i svårigheter i den mening som avses i kommissionens meddelande Riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av icke-finansiella företag i svårigheter."

Motivering

Alla producentorganisationer bör behandlas på samma sätt, inte bara erkända sådana utan alla former av medlemsbaserade producentorganisationer, inklusive kooperativ, företag som bearbetar jordbruksprodukter och andra liknande enheter, i syfte att främja producenternas deltagande i värdekedjan.

Ändringsrekommendation 15

Förslag till förordning

Artikel 4

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Vinprodukter som har märkts i enlighet med artikel 119.1 a andra meningen i förordning (EU) nr 1308/2013 före den [specifikt datum – 18 månader från och med den dag då denna förordning träder i kraft] får fortsätta att släppas ut på marknaden till dess att lagren är uttömda.	Vinprodukter som har märkts i enlighet med artikel 119.1 a andra meningen i förordning (EU) nr 1308/2013 ***och aromatiserade vinprodukter som har märkts i enlighet med artikel 5 i förordning (EU) nr 251/2014*** före den [specifikt datum – 18 månader från och med den dag då denna förordning träder i kraft] får fortsätta att släppas ut på marknaden till dess att lagren är uttömda. ***Etiketter som lagligen trycks innan denna förordning träder i kraft får fortsätta att användas för saluföring av vinprodukter och aromatiserade vinprodukter till dess att lagren är uttömda.***

II. POLITISKA REKOMMENDATIONER

EUROPEISKA REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

Bakgrund

1. Europeiska regionkommittén (ReK) konstaterar att den europeiska vinsektorn är en av de ekonomiska, produktiva och kulturella hörnstenarna i Europeiska unionen som helhet.

2. Produktionen i EU uppskattades 2024 till 138,3 miljoner hektoliter (- 3,5 % jämfört med 2023).

3. ReK erinrar om att vin är en ekonomisk drivkraft, en källa till turism, ett kulturarv och geografiskt arv, en del av identiteten och en social faktor i många europeiska regioner, och det är fortsatt en hörnsten i landsbygdens ekonomi och identitet.

4. Vi vill fästa uppmärksamheten på att den europeiska vinsektorn måste förbli konkurrenskraftig, resilient och en viktig ekonomisk kraft under de kommande årtiondena.

5. Kommittén betonar att klimatförändringarna har haft betydande effekter. Vattenstress, ogynnsamma väderförhållanden, epidemier av svampsjukdomar och svag blomning har lett till minskad vinproduktion. Vinsektorn spelar i likhet med alla andra jordbrukssektorer en viktig roll när det gäller att hantera klimatförändringarna och främja den biologiska mångfalden, dels genom införandet av ekologisk vinodling och odlingsmetoder med låg miljöpåverkan, dels genom att skydda marken och bidra till ett mindre monotont landskap. På så sätt bidrar den till att motverka att miljön försämras ytterligare, och till att förhindra förvärrade effekter av de klimatförändringar som pågår.

6. Därför bör den nuvarande och framtida gemensamma jordbrukspolitiken och annan sektorsspecifik politik omfatta nödvändiga förändringar för att erkänna den unika karaktären hos vinodling utan bevattning, som förekommer i olika delar av EU såsom östra Spanien, Italien och andra regioner i Medelhavsområdet och Sydeuropa. Denna odlingsform har ett högt strategiskt värde på grund av såväl sin ekonomiska betydelse som sitt bidrag till den biologiska mångfalden, kampen mot ökenspridning och bevarandet av landskapet. Denna politik bör, bland övriga åtgärder, omfatta en särskild ordning för direktstöd som är anpassad till villkoren för vinodlingar utan bevattning, inbegripet ytterligare subventioner till jordbruksföretag i torra och halvtorra områden, incitament för bevarande av inhemska sorter och traditionella jordbrukssystem, skattelättnader och stöd till digitalisering och modernisering av jordbruksföretag. Dessutom bör åtgärderna inom vinsektorn även omfatta stöd till projekt för vinturism samt främjande av lokala produkter och gastronomi med koppling till vinodlingar. Man bör även se till att alla eventuella framtida översyner av den gemensamma jordbrukspolitiken beaktar konsekvenserna för ekonomin, sysselsättningen och kulturen i landsbygdsområden där vinodling utan bevattning förekommer.

7. ReK noterar att de pågående demografiska förändringarna, de förändrade konsumtionsmönstren och osäkerheten på marknaden har haft en stor inverkan i fråga om sektorns existens och resiliens.

8. Kommittén noterar att den nuvarande situationen, som präglas av problem såsom införandet av tullar och deras utveckling på kort och medellång sikt, skapar osäkerhet om huruvida dessa problem – om de betraktas som ”extraordinära omständigheter” under innevarande produktionsår 2025 och nästa produktionsår 2026 – kan undergräva kontinuiteten och stabiliteten i vinsektorn på strategiska marknader.

9. ReK noterar att vissa medlemsstater efterlyst att vinsektorn ska stödjas genom särskilda system för statligt stöd som godkänts av kommissionen som svar på de transatlantiska handelsspänningarna, och understryker att en samordnad europeisk strategi – som inbegriper skräddarsydda instrument på EU-nivå – skulle erbjuda en effektivare och rättvisare lösning som garanterar att alla regioner kan få tillgång till stöd på lika villkor och förhindrar snedvridningar på den inre marknaden.

10. Vi erinrar om att EU:s högnivågrupp för vinpolitik har lyft fram problem, identifierat behov och föreslagit lösningar som kommissionen tagit med i sitt förslag till ändring av lagstiftningen, där den fastställer ett paket av riktade, gemensamma, snabba och övergripande åtgärder. Dessa har bidragit till att forma en framtid för vinsektorn, göra den konkurrenskraftig i hela EU och stärka dess identitet som ett uttryck för de enskilda EU-ländernas kulturella, identitetsmässiga, geografiska, miljömässiga och ekonomiska traditioner.

Politiska rekommendationer

11. ReK välkomnar rekommendationerna från högnivågruppen för vinpolitik som antogs den 17 december 2024 och som ingår i förslaget till förordning om ändring av förordningarna (EU) nr 1308/2013, (EU) 2021/2115 och (EU) nr 251/2014.

12. Dessa förslag till ändringar av regelverket på detta område beaktar många av de synpunkter som framförts i rekommendationerna från högnivågruppen för vinpolitik, och utgör en första åtgärd för att ta itu med sektorns problem. I detta sammanhang rekommenderar kommittén att kommissionen fortsätter sitt arbete genom att också vidta åtgärder för att följa upp de rekommendationer som hittills inte – eller endast delvis – har beaktats.

13. Kommittén uppskattar de åtgärder som införts för att förebygga överskott, såsom röjning och grön skörd, som bidrar till att stabilisera marknaden och skydda producenterna från ekonomiska påfrestningar.

14. ReK betonar dock att grön skörd inte kan lösa alla strukturella obalanser. Denna åtgärd måste förenklas och göras mer flexibel om den ska kunna användas effektivt. Det måste också vara möjligt att omfördela medel från vinprogrammen mellan de olika interventionstyperna under året, och till följande år om de inte har utnyttjats.

15. Vi påpekar att åtgärderna måste utformas och genomföras i nära dialog med de berörda regionerna och myndigheterna på lokal nivå i syfte att åstadkomma större flexibilitet och förenklad användning, främja spridningen av resistenta sorter och precisionsjordbruksmetoder samt möjliggöra resursomfördelning inom de sektorsspecifika programmen för vin.

16. Kommittén påminner om vikten av att grön skörd fortsätter att ingå bland interventionerna inom vinsektorn, för att se till att tillräckliga medel anslås till denna åtgärd så att den kan genomföras på ett effektivt sätt. Möjligheten till kompletterande nationell finansiering kommer att bidra till att täcka sektorns anpassningsbehov, men man måste se till att de två finansieringskällorna – Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och nationella medel – är förenliga och uppfyller kraven i förordning (EU) nr 1308/2013. Vi efterlyser därför en ändring av artikel 59.3 i förordning (EU) 2021/2115 för att garantera att båda finansieringskällorna kan användas utan att ytterligare restriktioner införs genom artikel 216 i förordningen om en samlad marknadsordning. Detta bör även beaktas när det gäller röjningsåtgärden.

17. Kommittén uppmuntrar kommissionen att överväga en ändring av förordning (EU) 2021/2116 i syfte att avskaffa regeln att EGFJ-medel till interventioner inom vinsektorn måste anslås årligen, eftersom det årsvisa upplägget försvårar både förvaltningen och användningen av medlen, särskilt när det gäller icke-strukturella åtgärder som grön skörd.

18. ReK välkomnar kommissionens förslag om hantering av tillstånd, i synnerhet vad gäller förlängningen av giltighetstiden för återplanteringstillstånd, eftersom en sådan ändring också skulle ha en positiv inverkan på jordbruket och miljön.

19. Kommittén uppmanar med kraft medlemsstaterna att med hjälp av platsbaserade indikatorer övervaka effektiviteten hos krisåtgärder som finansieras med 20 % av medlen från den samlade marknadsordningen. Kommittén anser att man bör fortsätta med differentierade stödbelopp för investeringar och innovation med kompletterande finansiering för mikroföretag, mindre utvecklade regioner och klimatåtgärder.

20. ReK anser att de prioriteringskriterier för beviljande av tillstånd som anges i artikel 64.2 i förordning (EU) nr 1308/2013 behöver ses över, eftersom de också borde ta hänsyn till intyg om miljömässig hållbarhet, ekologisk produktion och integrerade produktionssystem.

21. ReK välkomnar avskaffandet av de sanktioner som tillämpas när tillstånd som beviljats till följd av omvandling av en ”återplanteringsrätt” inte används, mot bakgrund av de minskade investeringarna i vinsektorn.

22. Vi betonar att finansieringsförfarandena i allt högre grad bör förenklas ur administrativ synvinkel och välkomnar möjligheten att tilldela tillstånd till särskilda beteckningar eller arealer, efter obligatoriskt samråd med skyddskonsortier.

23. Kommittén stöder den föreslagna harmoniseringen av märkningen, som kommer att förenkla handeln mellan medlemsstaterna, sänka kostnaderna och ge konsumenterna tydligare information. Vi välkomnar därför införandet av en harmoniserad QR-kod för obligatorisk information, som är integrerad i de nationella registren och det digitala vinpasset. De nya märkningsreglerna bör införas på ett proportionellt sätt och i vissa fall skjutas upp mot bakgrund av de många pågående kriserna.

24. ReK välkomnar möjligheten att släppa ut innovativa produkter på marknaden, med en särskild beteckning för försäljning av vinprodukter med låg alkoholhalt genom tydliga märkningsregler och gemensamma interoperabla digitala lösningar (blockkedjeteknik, sakernas internet) för certifiering, spårbarhet och bekämpning av förfalskning, samt information om bearbetningsprocessernas miljömässiga hållbarhet.

25. Kommittén anser att det är nödvändigt att reflektera över vilka kommunikationsåtgärder och initiativ som kan genomföras för att öka kännedomen om och främja produkter utan alkohol eller med låg alkoholhalt, eftersom dessa produkter genomgår en omfattande bearbetning som medför en enorm energiförbrukning och dessutom har ett högt sockerinnehåll med negativ inverkan på hälsan. Upplysningskampanjer för ansvarsfull vinkonsumtion som är i linje med EU:s folkhälsomål är av avgörande betydelse.

26. ReK stöder initiativen för främjande av vinturism, som bidrar till att stimulera den ekonomiska utvecklingen i landsbygds- och inlandsområden. Vinturismen bör fortsätta att vara en miljövänlig verksamhet: det handlar i själva verket om en form av hållbar och högkvalitativ turism som har ett lågt tempo och en lokal förankring, och som innebär fördelar för lokalsamhället.

27. Vi beklagar att åtgärderna som föreslagits av kommissionen inte åtföljs av en specifik budget. När lagändringar antas krävs tillgång till budgetmedel för att genomföra dem och för att tillgodose vinsektorns behov.

28. ReK betonar att man även inom vinsektorn har kommit till rätta med många problem på jämställdhetsområdet, genom att uppnå jämställdhet i fråga om sysselsättning, representation och ledning av företag, i producent- och produktbearbetningsgrupper samt när det gäller främjandet av regioner och vinturism.

29. ReK betonar vikten av att stödja producentgrupper som arbetar med viner med geografisk beteckning och av att inkludera hållbar vinturism, direktförsäljning och korta leveranskedjor i stödåtgärderna, i linje med EU:s turismstrategi för 2030.

30. Kommittén välkomnar höjningen av stödtaken (upp till 80 %) för investeringar och innovation i samband med begränsning av och anpassning till klimatförändringarna, och betonar att detta i synnerhet är en prioritet för de yttersta randområdena och mindre öar.

31. Vi stöder förlängningen av varaktigheten för stöd för främjande åtgärder i tredjeländer till fem år, med förenklad tillgång för små och medelstora företag.

32. ReK anser att synergierna mellan den gemensamma jordbrukspolitiken och sammanhållningspolitiken bör stärkas för att finansiera grön och blå infrastruktur till stöd för vinodlingarnas vattenresiliens. Detta inbegriper också korrekt användning av vattenresurser, genom att åtgärder vidtas för att förebygga läckor och mildra konsekvenserna av extrema händelser, och för att kontrollera kvaliteten och säkerheten hos vatten samt naturliga och artificiella uppsamlings- och återvinningssystem.

33. ReK påminner om att det även behövs EU-stödd finansiering för att stärka den sociala resiliensen genom integrerade strategier för landsbygdsutveckling som involverar vinarbetare, kvinnor och unga jordbrukare, och främja tillgången till bostäder, transporter och digital konnektivitet i vinproducerande regioner.

34. Vi påminner om att man behöver undersöka möjligheterna att använda den outnyttjade sektorsspecifika budgeten för att finansiera andra åtgärder för att förutse och hantera kriser, i enlighet med rekommendationerna från högnivågruppen för vinpolitik. Kommittén noterar i detta sammanhang att en möjlighet kan vara att ändra förordning (EU) nr 1308/2013 för att tillåta att en viss procentandel av de berörda stödprogrammens budgetbegränsningar (som fastställs i bilaga VI) reserveras så att den kan användas för att finansiera krisstöd efter förhandsgodkännande från kommissionen.

Bryssel den 2 juli 2025.

Kata TÜTTŐ
Europeiska regionkommitténs ordförande